

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

**Stacjonarne studia II stopnia
kierunku europeistyka specjalność:**

WIEDZA O HOLOKAUŚCIE I TOTALITARYZMACH

Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ
Instytut Europeistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego
Centrum Badań Holokaustu UJ

JM Rektor UJ prof. dr hab. med. Wojciech Nowak wraz z członkami Koła Naukowego „Memento” Adamem Banachem oraz Tomaszem Kobylańskim

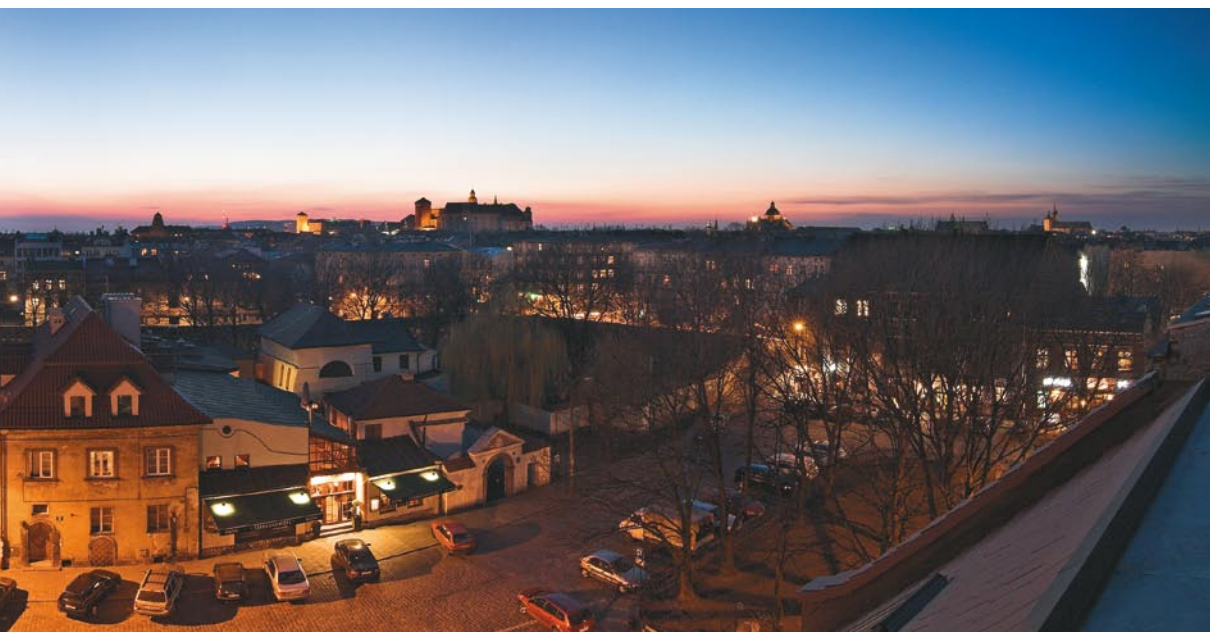
Wszystkie działania w kierunku pogłębienia wiedzy o totalitaryzmach są konieczne. To jest poznawanie prawdy, a to jest właśnie misją uniwersytetu. Jako uniwersytet mamy już 650 lat. Jest to długi okres historii i jeżeli popatrzymy na to z perspektywy, to wszystko wokół się zmieniło. Ale pewna rzecz jest niezmienna – jest to misja uniwersytetu, do której oprócz nauczania, należy również poszukiwanie prawdy. Jest to wartość absolutnie ponadczasowa.

Dlaczego potrzebne są studia o Holokauście i totalitaryzmach na UJ?

Polska pamięć Zagłady domaga się objęcia refleksją naukową i edukacyjną doświadczenia Holokaustu ze szczególnym uwzględnieniem kontekstów polskiej pamięci Holokaustu, totalitaryzmu i wojny. Polska perspektywa jest dlatego tak istotna, gdyż właśnie tutaj, na tej ziemi miała miejsce Zagłada społeczności żydowskiej w Europie. Stanowi ona największe wyzwanie dla edukacji przyszłych pokoleń nauczycieli, edukatorów, polityków, dziennikarzy i innych specjalistów, którzy w doświadczeniu Zagłady widzą nie tylko gorzką lekcję przeszłości, ale także w genezie europejskich totalitaryzmów potrafią ujrzeć wyzwania dla przyszłości, w tym potrzebę kształtowania wolnej od nacjonalizmów i etnocentryzmów zjednoczonej Europy.

Dlaczego na europeistyce?

Standardem edukacyjnym w uniwersyteckich ośrodkach badawczych jest interdyscyplinarność studiów o Holokauście uwzględniająca ich aspekt historyczny, socjologiczny, prawny, politologiczny i kulturoznawczy. Instytut Europeistyki gwarantuje interdyscyplinarność i komplementarność studiów z zakresu Wiedza o Holokauście i totalitaryzmach. Ponadto obecność

w ramach kierunku europeistyka specjalności niemcoznawczej gwarantuje najwyższą edukacyjną jakość kursów obejmujących perspektywę niemieckiego uwikłania w Holokaust.

Potrzeba realizacji studiów

Holokaust jest jednym z najważniejszych wyzwań moralnych i edukacyjnych dla cywilizacji europejskiej. Postawił pod znakiem zapytania nie tylko system polityczno-prawny ukształtowany przez europejskie dziedzictwo kulturowe i cywilizacyjne, ale również zanegował podstawowe pojęcia etyczne. Zachwiał cywilizacją chrześcijańską z jej postulatem miłosierdzia wobec bliźniego. Zburzył projekt XIX wiecznego laickiego społeczeństwa obywatelskiego z jego doktryną i obietnicą asymilacji Żydów jako współobywateli współodpowiedzialnych za państwo narodowe.

Aby rozumieć historię, nie należy ignorować pytań filozoficznych. Zadawanie takich pytań pomaga zrozumieć ciemną stronę natury człowieka. Płytki oświeceniowy optymizm nie musi być całkowicie odrzucany, ale jego naiwność winna zostać zastąpiona bardziej pogłębioną wizją.

Dla młodych Polaków, którzy o totalitaryzmach i Zagładzie jedynie słyszeli, czy to w relacjach rodzinnych czy w procesie edukacji szkolnej planowane studia

Andrzej Wajda

Reżyser

Jeżeli te studia mają być na tak prestiżowym Uniwersytecie, jak Uniwersytet Jagielloński, który ma swoją wspaniałą, długą historię i który niesie przez tyle lat swoją misję, myślę, że to jest właśnie dobrze, żeby Uniwersytet Jagielloński wśród wielu swoich obowiązków wziął na siebie również obowiązek wyjaśnienia naszej młodzieży co to jest Holokaust i co to jest totalitaryzm.

Prof. dr hab. Jerzy Buzek

Były Przewodniczący Parlamentu Europejskiego

Totalitaryzmy XX wieku, Holokaust to jedne z największych kataklizmów ludzkości. Warto tutaj, niedaleko Auschwitz, gdzie wydarzyła się największa tragedia ludzkości mówić o prawach człowieka, mówić o tym, co spowodowało na nas to wielkie przekleństwo historii.

**Prof. dr hab. Wiesław
Kozub-Ciembroniewicz**

Przewodniczący Rady Naukowej Centrum
Badań Holokaustu UJ

Na pytanie dlaczego warto studiować wiedzę o Holokauście i totalitaryzmach odpowiem bardzo krótko: te tragiczne zjawiska w XX wieku były dowodem na to, że demokracja liberalna, która dla nas jest wartością, musi się bronić. Te studia w Uniwersytecie Jagiellońskim są studiami przyszłościowymi, studiami niezwykle potrebnymi.

Prof. dr hab. Zdzisław Mach

Instytut Europeistyki UJ

Studenci europeistyki umieją radzić sobie z własnym dziedzictwem, z własną pamięcią zbiorową, rozpatrując te najtrudniejsze zagadnienia w kontekście swojej szerokiej, interdyscyplinarnej wiedzy o Europie.

mogą stanowić nie tylko wyzwanie pogłębiające zdobytą wcześniej wiedzę historyczną, ale są szansą uwrażliwienia słuchacza na wyzwania współczesności. I tak też skonstruowany jest program studiów obejmujący nie tylko wiedzę o faktach historycznych i pamięć, ale w równym stopniu obejmujący refleksję nad wyzwaniami współczesności. Dzisiejszy świat nie jest wolny od konfliktów etnicznych, religijnych i społecznych, także w ramach wspólnoty europejskiej, w której Polska i Polacy zajmują szczególne miejsce jako świadkowie i ofiary dwóch największych totalitaryzmów XX wieku - nazistowskiego i sowieckiego.

Kwalifikacje absolwenta

Absolwent studiów posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą europeistyki, poszerzoną o znajomość zagadnień określonych w specjalności: wiedza o Holokauście i totalitaryzmach. Ukończenie studiów pozwala mu zrozumieć i dogłębnie zanalizować procesy społeczne, polityczne, ekonomiczne, które dokonują się w skali globalnej, regionalnej, państwowej i lokalnej. Zna historię Europy, uwarunkowania jej integracji, a także genezę powstania i zasady funkcjonowania Unii Europejskiej. Absolwent wykazuje znajomość procesów społecznych, ekonomicznych, które są istotnym elementem historii i terażniejszości Europy.

Ponadto, wiedza o Holokauście i totalitaryzmach jako integralny składnik wykształcenia humanistycznego daje absolwentowi umiejętność dogłębnej analizy i interpretacji Holokaustu i totalitaryzmów. Absolwent jest przygotowany do kształtowania kultury pamięci współczesnej Europy, do współtworzenia społeczeństwa obywatelskiego oraz kształtowania postaw, w których nie ma miejsca na antysemitizm, rasizm, ksenofobię i dyskryminację. Studia pozwalają na dogłębne zrozumienie cech, aspektów politycznych oraz procesu historycznego, który stoi u podstaw totalitaryzmów. Interdyscyplinarne studia pozwalają absolwentowi na krytyczną analizę zjawisk społecznych w perspektywie porównawczej, obejmujących dynamikę uprzedzeń i zjawisko wykluczenia całych grup obywateli z systemu prawnego, politycznego państwa totalitarnego.

Program studiów zakłada, iż świadomość Zagłady w Polsce jest konieczna, aby dla młodych pokoleń Holokaust nigdy nie stał się odległym faktem historii, i także dlatego, iż Polska potrzebuje głębszej demokracji, a taka jest możliwa w społeczeństwach dojrzałych do włączenia we własną narrację historyczną i w zakres własnej tożsamości grupowej także najciemniejszych stron własnych dziejów.

Program studiów pozwala zrozumieć także genezę

Stefan Wilkanowicz

Przewodniczący Rady Międzynarodowego Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście

Myślę, że studia nad Holokaustem, historią Żydów, Zagładą są niezwykle ważne i są niezwykle aktualne w dzisiejszej sytuacji, dlatego, że rozmaite niebezpieczeństwa stale nam grożą i w Europie i poza Europą i to jest ogromne zadanie dla ludzkości.

Prof. dr hab. Czesław Porębski

Członek Rady Naukowej Centrum Badań Holokaustu UJ

Filozofia przed Auschwitz nie jest tą samą filozofią, która była po Auschwitz.

Dr Magdalena Góra

Instytut Europeistyki UJ

Istotnym elementem debaty dotyczącej tego, kim są Europejczycy, jest doświadczenie totalitaryzmów, które przetoczyły się przez nasz kontynent. Dlatego studenci europeistyki powinni zajmować się tym tematem i to właśnie umożliwia im nowa specjalność.

Tomasz Cebulski

Doktorant WSMiP UJ

Absolwenci tych studiów to współcześnie młoda kadra organizacji pozarządowych, muzeów, instytucji edukacyjnych i fundacji. Szerokie wykształcenie daje szansę wyboru i możliwości zatrudnienia praktycznie w każdym sektorze gospodarki od edukacji poprzez administrację do turystyki.

konfliktów narodowościowych, religijnych współczesnego świata, mechanizmy tworzenia się struktury państwa totalitarnego czy autorytarnego, zjawiska rasizmu i antysemityzmu obecne we współczesnej rzeczywistości społecznej Europy, w tym w społeczeństwach postkolonialnych. Na szczególną uwagę zasługuje polska perspektywa doświadczenia historycznego totalitaryzmów XX wieku, nazistowskiego i sowieckiego. W programie studiów polska pamięć okupacji nazistowskiej i sowieckiej reprezentowana jest zakresem programowym uwzględniającym tragiczne doświadczenie Polaków w okowach dwóch wielkich totalitaryzmów XX wieku.

Adresaci

 Studia są skierowane do studentów posiadających tytuł zawodowy licencjata, szczególnie absolwentów nauk politycznych, prawa, socjologii, psychologii, administracji, europeistyki, pedagogii, kulturoznawstwa i innych dyscyplin humanistycznych, zainteresowanych i zamierzających skoncentrować swoją karierę zawodową na badaniu i upamiętnianiu ludobójstw oraz dla studentów, którzy uważają, iż specjalistyczna wiedza o Holokauście i totalitaryzmach pomoże im w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego.

Perspektywy rozwoju zawodowego

 Specjalność wioda o Holokauście i totalitaryzmach daje absolwentowi możliwość poszerzonego poznania procesów politycznych i społecznych, które uczyniły możliwym Holocaust oraz historii społecznej i politycznej państw totalitarnych. Na wiedzę absolwenta składa się dogłębna znajomość procesów społecznych, ekonomicznych, systemów politycznych i prawnych związanych ze specjalnością studiów. Wiedza o Holokauście i totalitaryzmach jako integralny składnik wykształcenia humanistycznego daje absolwentowi umiejętność analizy i interpretacji totalitaryzmów XX wieku, ze szczególnym wskazaniem na totalitaryzm niemiecki, włoski faszyzm i państwo sowieckie.

Studia mogą być przydatne dla przyszłych polityków, prawników, pracowników administracji rządowej i samorządowej, wojskowych, przedstawicieli organizacji pozarządowych, badaczy relacji etnicznych, specjalistów w zakresie rozwiązywania konfliktów, nauczycieli.

Absolwent studiów II stopnia otrzymuje tytuł zawodu magistra. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia.

Łukasz Opozda

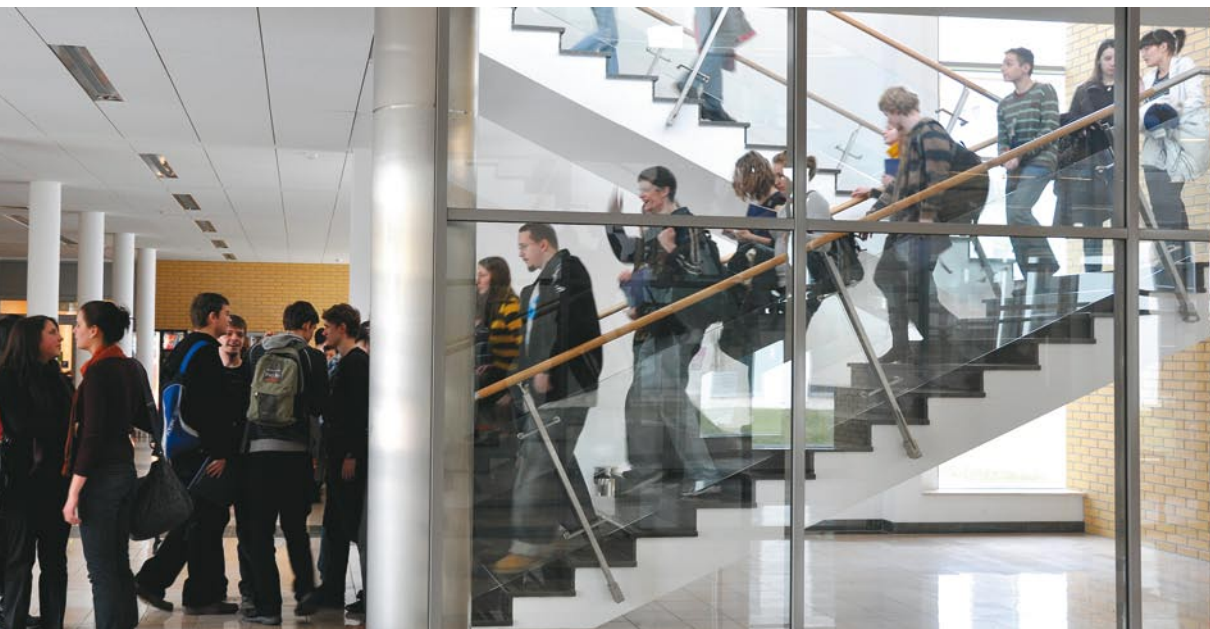
Doktorant WSMiP UJ

Student stawiany w centrum nie jest anonimowym bytem, ale partnerem, który razem z nami kreuje ofertę edukacyjną, którego słuchamy i dzięki temu czynimy paletę kursów bogatszą.

Dagmara Mrozowska

Doktorantka WSMiP UJ

Myślę, że świat należy nie tylko brać jakim jest, lecz dążyć do jego poprawy. Studia w IE UJ i współpraca z CBH dają mi ku temu sposobność. W Zamku w Przegorzatach studia smakują inaczej, bardziej nastrojowo, romantycznie. Jednocześnie rozwijają i uczą umiejętności rozumienia współczesnego świata.

Agnieszka

Zajczkowska-Drożdż

Doktorantka WSMiP UJ

Jestem absolwentką historii, gdyby te studia powstały wcześniej, to na pewno bym je wybrała.

Katarzyna Suszkiewicz

Doktorantka WSMiP UJ

Dzięki pracy w CBH miałam możliwość uczestniczyć w wymianie studentów Polish Israeli Youth Encounter organizowanej przez Muzeum Historii Żydów Polskich. Spędziłam cały semestr na Uniwersytecie w Tel Awiwie, gdzie zbierałam także materiały do przyszłej pracy doktorskiej.

Piotr Sternalski

Doktorant WSMiP UJ

Wykładowcy zachęcają studentów do odkrywania własnego, twórczego potencjału, a także do kreatywnego działania w samodzielnej pracy.

Praktyki

Przewidzane są praktyki w: Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau, Muzeum-Miejscu Pamięci w Bełżcu, Muzeum Gross-Rosen, Muzeum Stutthof-Sztutowo, Muzeum Historii Żydów Polskich, Centrum Żydowskim w Oświęcimiu, Żydowskim Muzeum Galicja, Fundacji Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego, Stowarzyszeniu Willa Decjusza, Jewish Community Centre of Kraków, Fundacja Krzyżowa, Międzynarodowym Domu Spotkań, Żydowskim Instytucie Historycznym, Otwartej Rzeczypospolitej. Oferta dydaktyczna dla studentów zostanie wzbogacona o doświadczenie praktyków, ekspertów, pracowników muzeów/miejsc pamięci i innych muzeów historycznych, instytucji kultury, instytucji samorządowych i pozarządowych współtworzących społeczeństwo obywatelskie. Studenci mogą poszerzyć swoją wiedzę poprzez kontakt z naukowcami i specjalistami, którzy oferują studentom rezultaty swoich badań i pracy edukacyjnej w miejscach pamięci i muzeach.

Centrum Badań Holokaustu UJ korzystając ze swych rozległych międzynarodowych kontaktów i współpracy z najważniejszymi ośrodkami badawczymi w Europie, USA i Izraelu daje możliwość najlepszym studentom odbycia praktyk i staży także w międzynarodowych placówkach naukowych i edukacyjnych zajmujących

się badaniami nad Zagładą Żydów i edukacją w tym zakresie (np. w Yad Vashem w Jerozolimie, Muzeum Holokaustu w Waszyngtonie czy w oferującym stypendia doktoranckie Clark University w USA). Nasi studenci włączani są również do międzynarodowych projektów naukowych dotyczących badań nad pamięcią Zagłady i doświadczeniem totalitaryzmów, m.in. Fondation pour la Memoire de la Shoah, Task Force for International Cooperation in Holocaust Education, Remembrance and Research i in. fundacji. Dla studentów prawa, medycyny i dziennikarstwa UJ oferujemy wspólne seminaria ze studentami uniwersytetów: Yale, Georgetown, Harvarda i Columbia w USA w ramach programu Fellowships at Auschwitz – For the Study of Professional Ethics (FASPE).

Kadra wykładowców

 Wykładowcami są profesorowie, doktorzy habilitowani, doktorzy, którzy na Uniwersytecie Jagiellońskim prowadzą kursy dotyczące Holokaustu, totalitaryzmów, konfliktów etnicznych i religijnych. Do współpracy zaprosiliśmy wykładowców z Instytutu Europeistyki, Instytutu Judaistyki, Instytutu Nauk Politycznych, Instytutu Bliskiego i Dalekiego Wschodu, Instytutu Socjologii oraz Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu Pedagogicznego. Program studiów scala

Miłosz Tatar

Absolwent europeistyki UJ

Środkowa Europa to region najbardziej doświadczony ścieraniem się nazizmu i komunizmu. Moim zdaniem, to właśnie z tych doświadczeń zrodziła się nasza współczesna tożsamość. Znajomość funkcjonowania tych zbrodniczych systemów pozwoli nam lepiej zrozumieć siebie. Uważam, że wybór tej specjalności da mi wiedzę i umiejętności pozwalające wyrobić sobie własne zdanie na temat najnowszej historii Polski i Europy.

Michał Płaza

Absolwent europeistyki oraz prawa UJ

Ze względu na historię Żydów polskich taka specjalność, szczególnie w tej części Europy, już od dawna była potrzebna.

Tomasz Kobylański

Student europeistyki UJ

Tematyka Holokaustu oraz II wojny światowej jest mi bliska od dawna. Pochodzę z Oświęcimia, miasta tragicznie naznaczonego piętnem KL Auschwitz, dlatego wiem jak ważna jest edukacja o Holokauście. Mam nadzieję, że na studiach magisterskich spotkamy się już w CBH. A moje zamiłowania historyczne uda mi się połączyć ze znajomością kultury i języka ukraińskiego, bowiem to wciąż zaniedbany obszar, jeżeli chodzi o pamięć o Holokauście.

Judyta Rak

Absolwentka europeistyki UJ

Pragnę, aby wiedza o tych tragicznych wydarzeniach z lat 1939 - 1945 stała się bliższa pokoleniom, którym na szczęście nie przyszło żyć w owych okrutnych czasach, gdzie każdy kolejny dzień, godzina były niewiadomą. Chcę o tym pamiętać i chcę, aby o tym pamiętały także moje dzieci.

dotychczasową ofertę edukacyjną poszerzoną o studia nad Zagładą Żydów i totalitaryzmami. Osobnym zagadnieniem podejmowanym w toku kształcenia są konsekwencje filozoficzne, społeczne, cywilizacyjne oraz reprezentacje Holokaustu w sztukach pięknych, filmie, literaturze oraz konsekwencje zawłaszczenia tego doświadczenia przez kulturę popularną. Przewidziane są zatem w przyszłości kursy prowadzone także przez wybitnych artystów, reżyserów, fotografików.

Visiting Professors

Program Visiting Professors jest wyjątkowym poszerzeniem oferty edukacyjnej dla słuchaczy studiów I i II stopnia oraz doktorantów. Centrum Badań Holokaustu posiada znakomite międzynarodowe kontakty, które pozwalają na zaproszenie wybitnych badaczy Holokaustu z europejskich, amerykańskich i izraelskich ośrodków badawczych. Dotychczas (od 2008 roku) gośćmi CBH byli następujący profesorowie, artyści i dyplomaci: Andrzej Wajda, Shimon Redlich (Ben-Gurion University of Negev w Izraelu), Elizabeth Edelstein (Dyrektor Edukacji, Muzeum Dziedzictwa Żydowskiego w Nowym Jorku), Jan Tomasz Gross (Uniwersytet Princeton), Karol Becker (College Seminar Hakibutzim), Wolf Kaiser (Wicedyrektor, Dom Konferencji Wannsee), Moshe Zimmermann (Uni-

wersytet Hebrajski w Jerozolimie), Michael Berenbaum (Uniwersytet Judaizmu w Los Angeles), Robert Wistrich (Dyrektor The Vidal Sassoon International Center for the Study of Antisemitism (SICSA), Uniwersytet Hebrajski w Jerozolimie), Ambassador Christian Kennedy. Prof. Moshe Zimmermann i dr Wolf Kaiser prowadzili także 30-godz. kursy dla całej społeczności akademickiej UJ.

Prof. dr hab. Andrzej Mania

Prorektor UJ ds. Dydaktyki

Holokaust jest w świadomości ludzi rozpoznawany jako dramat całego narodu, który miał być wytępiony, jest symboliką wyjątkowego skupienia zbrodniczej woli zmierzającej do wymordowania całego narodu. Dzięki tym studiom możemy próbować zrozumieć Holokaust, ale mamy okazję zastanowić się także nad tym, czy nie ma czegoś dramatycznego, jakiegoś elementu w mechanizmach państwowych, w naturze ludzkiej, że nawet taki naród jakim w owym czasie byli Niemcy mógł być tym zarażony.

Dlatego wybór na kierunek studiów tego typu wiedzy daje wielką szansę nie tylko dla zrozumienia procesów historycznych czy kulturowych, sfery antropologicznej, ale także nauczania się wrażliwości studiowania problemów dramatycznych. Tutaj trzeba stawiać nie błahe pytania, tylko takie, które mogą kogoś dotknąć, mogą kogoś urazić, ale jeżeli je dobrze postavimy, one mogą pozwolić sięgnąć do

Na zdjęciu od lewej: prof. dr hab. Stanisław Waltoś, prof. dr hab. Antoni Jackowski, prof. dr hab. Karol Musiał, rektor UJ 2005-2012

sedna sprawy. Dlatego wiele zyskujemy, zyskujemy wiedzę o tym, co jest przedmiotem studiów, ale także nabywamy umiejętności studiowania trudnych problemów. To jest też wartość studiów. Mamy okazję zdobyć wiedzę, umiejętności analizy, ale także kształtować swoje postawy. Trzeba być człowiekiem, który zrozumiałwszy to, będzie przekonany, że powinnością światłego człowieka jest zrobienie wszystko, żeby ta historia nigdy nie zaistniała ponownie. Ten program bardzo dużo oferuje, więcej niż wynika z samej nazwy. Polecamy go z najwyższym przekonaniem.

Prof. dr hab. Bogdan Szlachta

Dziekan Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ

Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ powstał w 2001 gromadząc specjalistów zajmujących się różnymi regionami świata. Mamy na swoim Wydziale specjalistów zajmujących się takimi regionami, jak: Azja Środkowa, Ameryka Północna, Ameryka Łacińska, Europa, Bliski Wschód. Istnienie Centrum Badań Holocaustu na naszym Wydziale, składającym się aktualnie z sześciu Instytutów i jednej samodzielnej Katedry, jest bardzo ważnym znakiem prestiżu dla naszego Wydziału. Centrum Badań Holocaustu może korzystać z szerokiej bazy dydaktycznej i naukowej, nade wszystko ze specjalistów, którzy rzucić mogą światło na bardzo złożone, skomplikowane i dramatyczne wydarzenia związane z Holocaustem, tak aby objąć badaniami nie tylko historycznymi, ale również socjologicznymi, filozoficznymi, prawnymi, politologicznymi złożone zagadnienia, które z Holocaustem są kojarzone.

Dr Jolanta Ambrosewicz-Jacobs

Dyrektor Centrum Badań Holocaustu UJ

Młodzi ludzie podejmują decyzje dotyczące ich przyszłości zawodowej, które są motywowane w bardzo różnorodny sposób. Każda motywacja jest dobra, o ile jest zgodna z naszą wewnętrzną naturą.

Oferta studiów II stopnia kierunku Europeistyka Wiedza o Holokauście i Totalitaryzmach jest skierowana do tych studentów, którzy chcą nadać sens swojemu życiu ucząc się z przeszłości, jak kształtować przyszłość i jaki jej nadać kształt, aby przyszłe pokolenia nie doświadczyły zbrodni, które były udziałem pokoleń żyjących w XX wieku. To interdyscyplinarna, nowoczesna oferta dydaktyczna dla młodych ludzi zainteresowanych dyskursem pamięci o Holokauście w Polsce i jej wpływem na naszą tożsamość.

Centrum Badań Holokaustu UJ poprzez swoje kontakty krajowe i zagraniczne w Europie, USA i w Izraelu otwiera przestrzeń dla młodych Polaków, którzy chcą być obywatelami świata, mieć wpływ na jego kształt i umożliwia poprzez wielorakie doświadczenia w ramach projektów badawczych i wyjazdów zagranicznych nabycie wiedzy, kompetencji i umiejętności przydatnych w wyzwaniach przyszłego życia zawodowego.

Dr Bartosz Kwiecieński

Adiunkt w Centrum Badań Holokaustu UJ

Spotkanie Ocalonych, spotkanie Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata, wybitnych naukowców i twórców, dzieci Ocalonych i ostatnich żyjących Świadków Zagłady. Ale dowiecie się również jak chwytne były zabezpieczenia etyczne naszej europejskiej cywilizacji, kim byli szmalcownicy, czym jest obojętność wobec umierających. To może aż nazbyt wiele dla Was - młodych ludzi urodzonych w wolnym kraju, ale wiem, że każdy z was ma swoją rodzinną historię, w której jest heroizm i duma, bywają również wstydlive sprawy ukrywane w zakamarkach rodzinnej pamięci.

To właśnie kształty pamięci są przedmiotem tych studiów. Od tej wielkiej, historycznej narracji po lokalną i rodzinną pamięć wojny, po pytania stawiane samemu sobie, swoim bliskim. Stajesz się absolwentem studiów europeistycznych; masz nie tylko szeroką wiedzę o funkcjonowaniu systemów prawnych, politycznych i finansowych Unii, nie tylko wiesz jak pozyskiwać europejskie granty, ale umiesz wykorzystać te praktyczne umiejętności by rozpowszechnić wiedzę o największej europejskiej katastrofie XX wieku, jaką była Zagłada.

Maja Brand

Doktorantka WSMiP UJ

Z CBH współpracuję od samego utworzenia Centrum. Współorganizowałam konferencje i kursy i spotkania, w których uczestniczyli tacy wybitni naukowcy jak Jan T. Gross, Moshe Zimmermann czy Robert Wistrich lub artyści tacy jak Andrzej Wajda. Miałam szansę uczestniczyć w konferencjach i programach naukowych w Hebrew University w Jerozolimie, w University of California Berkeley, w Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung w Berlinie czy w Central European University w Budapeszcie. Dla mnie, CBH to przyjazna, otwarta i elastyczna przestrzeń w której każdy może rozwijać swoje intelektualne zainteresowania w szeroko pojętym obszarze refleksji nad tolerancją, nad historią totalitaryzmu, antysemityzmu i ludobójstwa w XX wieku - licząc na wsparcie i inspiracje oraz własną przestrzeń do rozwoju.

Daniel Lis

Absolwent WSMiP

Los polskich Żydów - Holokaust i polska pamięć Zagłady - symbolizuje powojenne spustoszenie w polskim społeczeństwie i kulturze. Wiedza ta jest kluczowa dla zrozumienia zarówno ewolucji polskiej tożsamości po 1945 r., jak i dzisiejszego postrzegania siebie i naszego miejsca w zjednoczonej Europie. Gdy odchodzą ostatni świadkowie tamtych wydarzeń, trzeba podjąć wysiłek dalszego upamiętniania. Silne podstawy przed rozpoczęciem pracy zawodowej gwarantuje profesjonalna i serdeczna kadra wykładowców z pasją, zaangażowaniem i indywidualnym podejściem do każdego studenta. Chcesz zrobić w życiu coś ważnego? Zaczynij tutaj.

Projekt badawczy „Polscy więźniowie w Norwegii podczas II wojny światowej”

Doktoranci w Instytucie Europeistyki (ścieżka Auschwitz i Holokaust) wzięli udział w projekcie badawczym „Polscy więźniowie w Norwegii podczas II wojny światowej”, który jest częścią międzynarodowego projektu realizowanego w Falstad Memorial and Human Right Centre w Norwegii we współpracy z placówkami i instytucjami badawczymi w Rosji, Polsce oraz na terenach byłej Jugosławii.

W latach 1941-1945 w Falstad utworzono obóz pracy i obóz jeniecki. Przechowywano lub zamordowano w nim około 5000 osób, głównie z: Rosji, Jugosławii, Polski, Czech, Norwegii. W większości byli to norwescy więźniowie polityczni. Według źródeł historycznych polskich więźniów w obozie było dokładnie 102. Projekt polegał na poszukiwaniu byłych polskich więźniów oraz na przeprowadzaniu z nimi bądź ich rodzinami wywiadów. Zebrane materiały zostały zdeponowane w Falstad Memorial and Human Right Centre oraz będą służyć do dalszych celów badawczych.

Sylwia Koska, Agnieszka Nikliborc, Katarzyna Suszkiewicz i Agnieszka Zajczkowska-Drożdż

mgr Jolanta Makowska, szefowa administracji CBH UJ

Pragnę w imieniu Administracji Centrum Badań Holokaustu UJ zapewnić Państwu o wszelkiej pomocy dotyczącej opieki administracyjnej. Już dzisiaj zapraszam do kontaktu: tel. (12) 664 74 08, e-mail: cbh@uj.edu.pl, jolanta.makowska@uj.edu.pl. Również na naszej stronie: www.holocaust.uj.edu.pl w zakładce Edukacja znajdują Państwo wszelkie bieżące informacje. Zachęcam również do odwiedzenia Facebooka, gdzie Państwo będą mieli możliwość zapoznania się z bieżącą działalnością CBH UJ oraz najnowszymi informacjami na temat studiów.

Zdjęcia: Jolanta Ambrosewicz-Jacobs, Szymon Beźnic, Adam Banach, Igor Stanisławski, Anna Wojnar

© Centrum Badań Holokaustu UJ

Centrum Badań Holokaustu UJ
ul. Jodłowa 13, 30-252 Kraków, tel. 12 664 74 08,
www.holocaust.uj.edu.pl, cbh@uj.edu.pl